

[Jørgen Junior]

(Lovforslag nr. L 95).

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Den eneste sag på dagsordenen var:

Forespørgsel til statsministeren:

Forespørgsel af Ingerlise Koefoed (SF) m. fl.:

»Hvad agter regeringen at gøre – bl. a. på det kulturpolitiske, socialpolitiske og uddannelsespolitiske område – for at modvirke tendensen til, at børn og unge i særlig høj grad rammes af den økonomiske krise?«

(Forespørgsel nr. 8. Anmeldt 7/12 79. Fremme af forespørgslen vedtaget 18/12 79).

Forhandling

Ingerlise Koefoed (SF):

Efter socialistisk folkepartis mening må børn og ganske unge opfattes som særligt udsatte grupper under den økonomiske krise. Mange voksne lider under den fejlslagne økonomiske politik. De rammes af indkomspolitik, af arbejdsløshed eller udsigt til arbejdsløshed, de rammes af de sociale uligheder og angrebene på de demokratiske rettigheder, og de mange ufaglærte med den dårlige grunduddannelse – ikke mindst kvinderne – rammes af umyndiggørelsen på arbejdspladsen, af den manglende bestemmelse over egen arbejdssituation og egen tilværelse, af nedslidningen og den deraf følgende træthed og magtesløshed i privatlivet. Men børn og ganske unge rammes dobbelt hårdt. De er nemlig ikke blot ofre for krisen, som den bl. a. afspejler sig i nedskæringer i daginstitutioner og skoler, i mangelfulde fritidstilbud, dårlige legemuligheder og begrænsninger i de kulturelle tilbud. De rammes ikke alene af manglende uddannelsesmuligheder og udsigten til ungdomsarbejdsløshed, de rammes også indirekte af de voksnes krise. Børnene – og især de mindre børn – er stærkt afhængige af de voksne, hvis magtesløshed og modløshed slår tilbage på børnenes tryghedsfølelse og deres fornemmelse af at have en værdi som børn og som mennesker.

SF ønsker gennem denne debat at få belyst, hvilke overvejelser statsministeren og regeringen gør sig om børnenes situation, om

man har en børnepolitik, der rækker ud over børneåret, og om man vil fremkomme med lovforslag, der kan indebære, at børn og unge får større tryghed og bedre sociale, uddannelsesmæssige og kulturelle tilbud.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Den forespørgsel, som vi her skal behandle, er jo en forespørgsel, der drejer sig om kulturpolitik og socialpolitik og uddannelsespolitik. Jeg vil derfor på regeringens vegne sige, at vi vil lade de tre ministre, der har disse sagsområder under sig, svare på regeringens vegne med hensyn til, hvorledes vi ser på, og hvorledes vi vurderer de kulturpolitiske, de socialpolitiske og de uddannelsespolitiske konsekvenser bl. a. for de unge.

Ministeren for kulturelle anliggender (Niels Matthiasen):

Den stillede forespørgsel til statsministeren bygger tilsyneladende på den forudsætning, at børn og unge rammes hårdere end andre befolkningsgrupper af de aktuelle økonomiske vanskeligheder, både generelt og på de særligt nævnte områder: kultur-, social- og uddannelsespolitik.

Forudsætningen er nok ikke uden videre rigtig. Jeg vil dog gerne tilslutte mig den hensigt, der ligger bag: at forhindre, at den generation, som i disse år er under 18 år, som følge af økonomiske problemer og nødvendig tilbageholdenhed kommer til at udvikle sig til en generation, der i vilkår ligner den, der voksede op under og umiddelbart efter anden verdenskrig. Det var den generation, den norske psykolog Mosse Jørgensen udnævnte til margarinegenerationen, og her tænkte hun ikke blot på, hvad børnene fik på brødet, men også på de nøjsomme samfundsomstændigheder, som de generationer skulle suge næring af til deres opvækst og udvikling. Besparelser og nedskæringer vil altid ramme hårdt i de befolkningsgrupper, som har mest behov for stimulering, næring og særlig indsats. Mangler i børne- og ungdomsårene får følger for resten af livet.

Besparelser kan altså ikke gennemføres over én kam. Hver enkelt berørt gruppes særlige forhold må tages i betragtning. Gjorde man ikke det, ville det svare til at prøve at luge ukrudt i græsplænen ved at køre græsslåmaskinen hen over hele plænen. Det